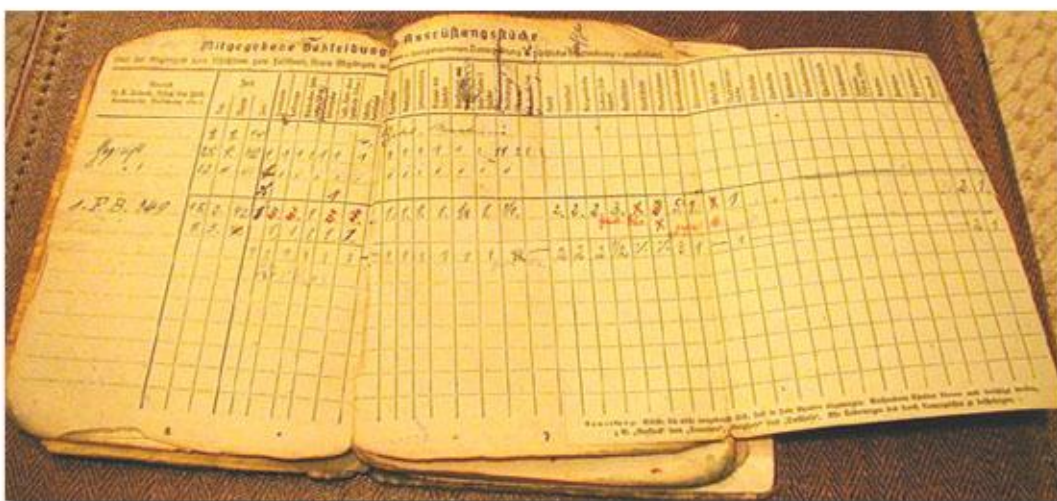
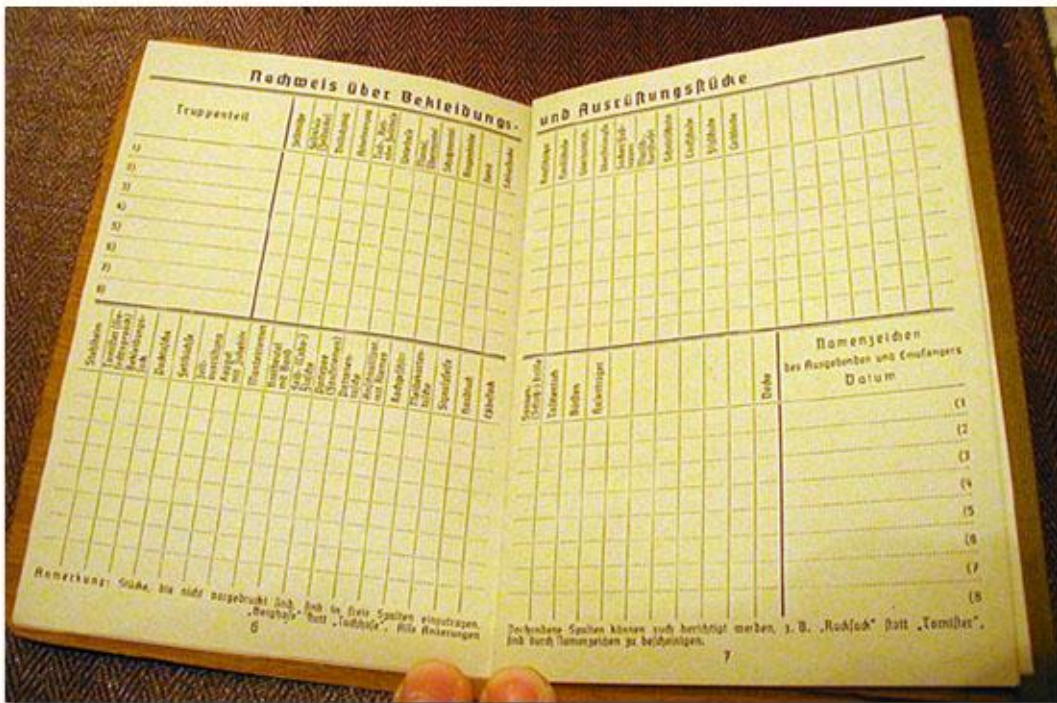

Stránky 6-7

Tyto stránky se užívaly pro zápis vojákovy vybavení a již v prvním bodě v Soldbuch existuje rozdíl mezi "prvním vzorem" a "druhým vzorem" Soldbuch knížky. Prvo-vzorové knížky vypadají výroby před rokem 1940 (ačkoliv ty úplně první byly vydány teprve v létě roku 1939 po mobilizaci) záznamem na str. 8a-d "druho-vzorových" knížek, ve kterých čteme, "H.M.1940 Nr.205" udávající dodatek roku 1940. Avšak stejně jako tolik jiných věcí v Německé armádě, starší zásoby se skoro jistě využily spíše, než by se jednoduše vyhodily, právě jako tyto prvo-vzorové knížky, o kterých věděli, byly vydávány později. Ve skutečnosti jeden vzorek, který jsme našli, byl vydán teprve 17. dubna 1945!

Rozdíl, který lze vyvodit ze stránek 6-7 mezi prvním a druhým vzorcem je v první řadě ten, že dříve měl

jen jednu řadu před-formátovaného textu, kdežto pozdější má dvě. Čtení prvního vzoru knížky ukáže, že mnoho prvků nezbytných pro vojákův polní život chybí, čímž je většina prvo-vzorových Solbuch knížek má předtištěné dodatky, jež byly přilepeny později, obvykle nesrozumitelném posledním sloupci stránky 7. Některé z těchto jsou vyhnuty ven a dvoustranné, nějaké užší proužky a dokonce několik ručně psaných a rukou předepsaných. Zde byla podle všeho velká rozmanitost, jak by se s tímto dodatkem mělo zacházet (jestli vůbec). Není divu, že posléze přešli na dvou sloupečkový systém!

V obou prvo i druho vzorových knih se zdá, že první sloupec (Grund dříve, Truppenteil později) byl užíván mnoha způsoby odvíjející se od toho, kdo v ten den prováděl zápisy. V mnoha případech je označení jednotky jednoduše vepsáno rukou. A obecně vzato je možné vidět toto označení v odstavci také razítkem. A zvláště pak je to pravda, kdy nemocnice převzala odpovědnost za prohlídku výstroje, kde název odpovídající nemocnice je v odstavci vyplněn razítkem. Další zápisy zahrnují "Geprüft", "Vorgetragen", "Versetzung", a "Abstellung".

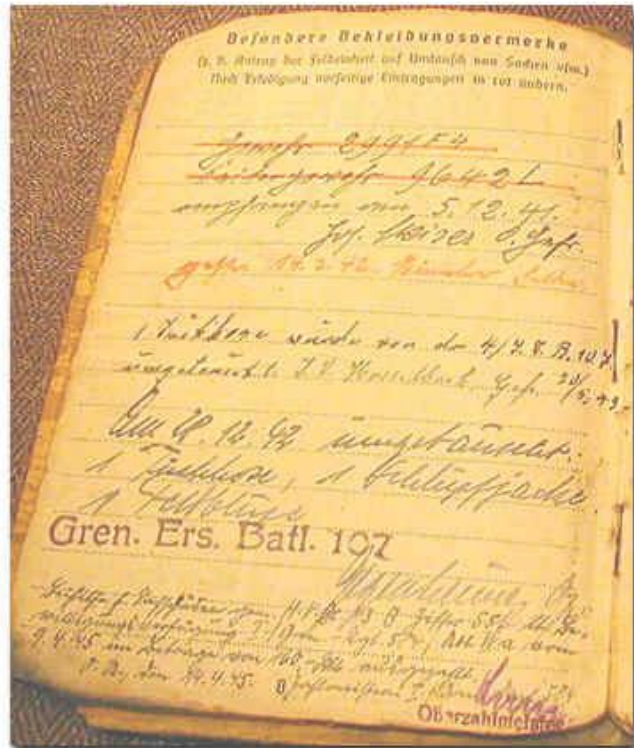
V prvo-vzorových knihách je následující sloupec nazván "Zeit" a obsahuje data, které mají druho-vzorové knihy jako poslední sloupec v druhé řadě spojené s čarou pro podpis.

Seznamy vybavení jsou docela samo-vysvětlující. Počet byl psán v odpovídajícím sloupci, kde ukázal jaké množství z každé položky bylo vydáno nebo co bylo u vojáka nalezeno (co měl s sebou) v čase prohlídky. Když položka, jež měl jednotlivec, nebyla v seznamu, mohla být vepsána ručně v jednom z prázdných rámečků ve vrchní řadě. "Gemaschen" (spinky) "Eis.Portion" (železná dávka) a "Zweibackbeutel." (chlebník) jsou časté zápisy. U starších zápisů se předpokládalo přeškrtnutí červeným inkoustem, když se provedly nové, ale to se často nestávalo. Různé obměny jsou psány modrým nebo černým inkoustem nebo nejsou přeškrtnuty vůbec.

Poslední sloupeček byl určen pro podpis dozorcího (datum a podpis ve druho-vzorových knížkách), se kterým byl vždy spjat.

Stránka 8

Tato stránka byla určena pro zápis všech zvláštních položek vybavení vydaných vojákům a byly vyplněna pouze tehdy, kdy to bylo použitelné. V prvo-vzorových knížkách (bez stránek 8a-d) mohly být užívány pro zápis vydání zbraně. Další zápisy zahrnují speciální kamufláž nebo součásti uniformy ne obvykle nalezených na předchozích stránkách nebo méně často vydaný oděv obklopující neobvyklé okolnosti (byl-li ztracen, vyměněn za alternativu, koupen soukromě atd.)

Stránky 8a-d

Bestandsweis über Waffen und Gerät:
— H. M. 1940 Nr. 202 —

Waffen- oder Gerätart	Fertigungs-		Tag des Empfangs	Anmer- kungen des Gerät- verwalters
	zeichen	nummer		
Gewehr				
Pistole	Hecke 31743	17.11.38	1.1.41	La.
	7.65	151734	1.1.41	La.
Seitengewehr	5.178.6	3596	1.1.41	La.
Säbel				
Marfchkompaß				
Doppelfernrohr	6x30	151734	1.1.41	La.
Klapphaxe				
Spaten	1		1.1.41	La.
Klaueibeil				

8a

Bestandsweis über Waffen und Gerät:
— H. M. 1940 Nr. 202 —

Waffen- oder Gerätart	Fertigungs-		Tag des Empfangs	Anmer- kungen des Gerät- verwalters
	zeichen	nummer		
Reisföhre				
Reisföhre				
Gasmaske		917		La.
Marfchbeile				
Walle und Vafe- line (Cabe) (für Trommel- schwebeliste)				
V. D. J. u. K. P. 38		179	1.1.41	La.
Feldkamp- Friedland- Klein		D2299 H	1.1.41	La.

8b

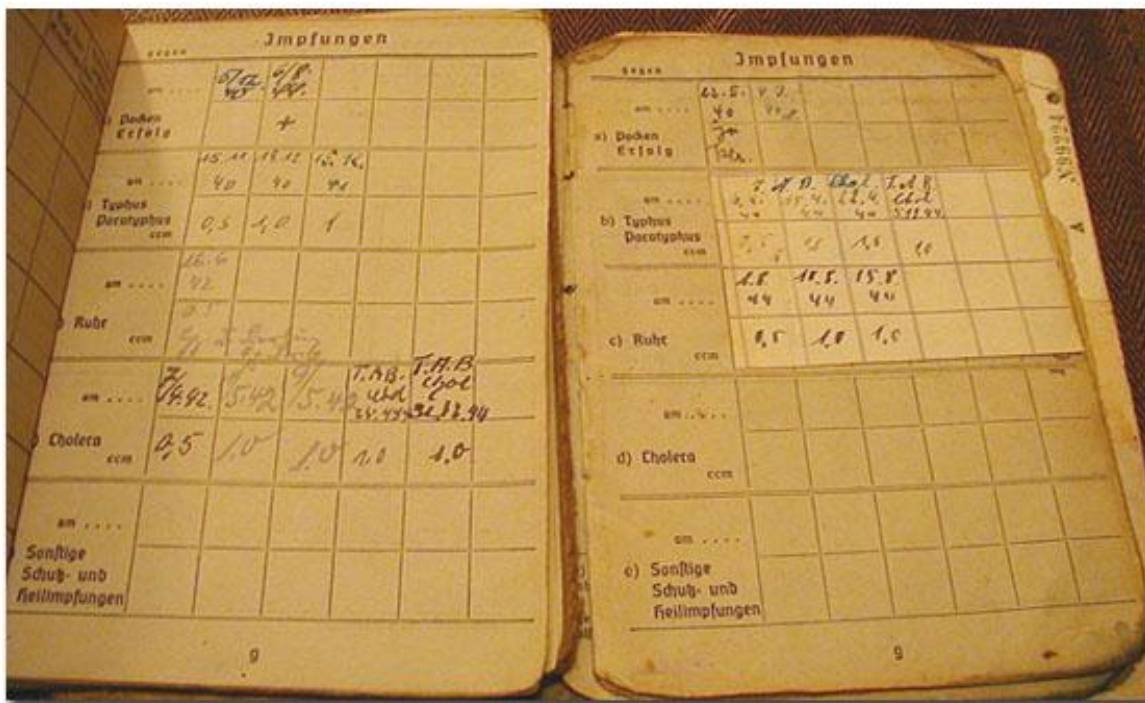
8c

Tyto stránky se nacházejí pouze ve druho-vzorových knížkách s dodatkem 1940. Ačkoli jsou doloženy

příklady prvo-vzorových knížek, kde byly tyto stránky vloženy, zřejmě předtištěny samostatně jen pro tento účel, spíše než vytrženy z pozdějších knížek druho-vzorového vydání. 8a-d zapisují výdej zbraní a "nástrojů" (jako protiklad vysloveně osobních položek viz. 6-7). První sloupec 8a-B vypisuje v předformátovaném textu běžnější položky, kde 8c-d ponechávají prázdná okénka pro ručně psané oražených dodatků. Druhý sloupec "Zeichen" je "model" nebo "typ" (jako např. "K.98" pro Gewehr), kde to lze uplatnit. Třetí sloupec "nummer" je pro odpovídající výrobní číslo, znovu tam, kde je to na místě. Čtvrtý "Tag des Empfangs" je den vydání a poslední sloupec "Namenszeichen des Geratverwalters" je pro podpis jednotlivce, který to vypisoval.

U starších zápisů se předpokládalo, že budou zrušeny červeným inkoustem a docela často jsou, obvyklým postříkáním zvláštních barev nebo vůbec ničím.

Stránka 9

Tato stránka byla užívána pro zápis očkování dávané vojákovi. Ve většině zápisů bylo vrchní okénko použito pro zápis data s "den.měsíc." nad tím "rok" a dole k zápisu dávky. Na této stránce existuje velké množství variací a autor není moc zběhlý v lékařské terminologii, ale určité vzory mohou být zaznamenány ze studia četnosti zápisů v různých knihách:

- Pocken Erfolg** (neštovice): *všechny studované knížky mají tento zápis. Jeví se, že toto očkování bylo provedeno během prvních 3 měsíců vojenské služby. V horním rámečku byl zapsán datum. Ve spodním rámečku malými písmeny "ja" (pro ano nebo dříve očkovan?) bylo napsáno nebo "+" znaménko. Následující očkování bylo prováděno zhruba každé 4 roky.
- Typhus Paratyphus** (tyfus): *všechny studované knížky mají tento zápis. Byl zapsán velmi blízko data odvodu v sériích po třech. Po prvním očkování, kde bylo napsáno "0,5" ve spodním rámečku, dva další následující byly psány "1,0" v přesném 7 denním intervalu počínaje prvním. Jeden příklad má "ccm" napsáno v dávkování. Ve všech knížkách je první 3-týdenní série zapsána stejným rukopisem a někdy i tím samým inkoustem. Poté následující první série ze tří byly dány zhruba ročně dávkou "1,0". Roční následující nebyly sérií, ale samostatnou dávkou. Někdy zpočátku roku 1944 (nejdřívejší, kterou mám, je

duben, ačkoli předpokládám, že měsíc nebo dva dříve jsou spíše hodnověrné), toto očkování bylo zastaveno výměnou za "T.A.B.", které bylo dopsáno ručně nad datum mnoha tvary. Zdá se, že to bylo často spojeno s dávkou "Chol.", což bylo napsáno pod "T.A.B.", takže by se rámeček četl: "T.A.B." pak "Chol." pod tím, pak datum vstříku zase pod tím. Byl podáván jako jednorázová série s dávkou "1,0" v čase určeném tabulkově pro následující "Typhus". Pozdější "T.A.B." zápisy jsou zhruba roční počínaje prvním.

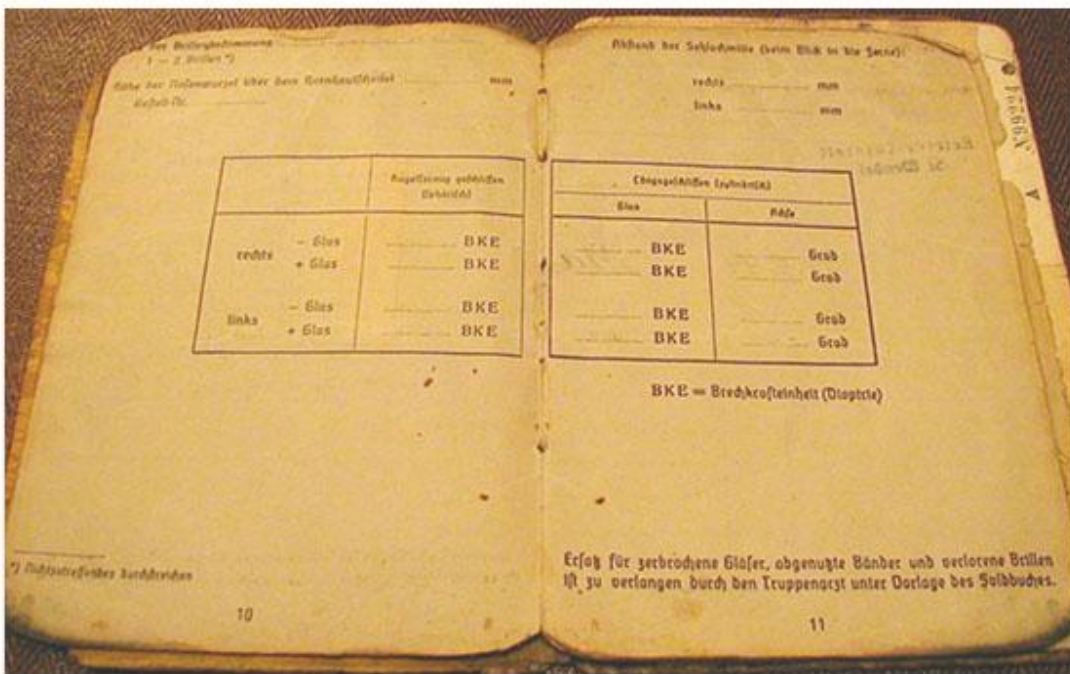
c) Ruhr (úplavice): Ne všechny studované knížky měly tento zápis (jen 2/3) a u těch, které měly, byly významné rozdíly. V obou knížkách, očkování začalo v červnu 1942, téměř 2 roky po jejich odvodu. Jeden měl "0,5/1,0/1,0" s dávkováním ob jeden den a následován zhruba o rok později další "0,5/1,0/1,0" sérií podávanou v 7 denních intervalech. Jiný měl jedno očkování s dávkou "0,5" podanou v červnu 42. Obě knihy měly nějaký typ nápisu pod dávkováním, ale naneštěstí bylo písmo nejasné a nesrozumitelné.

d) Cholera: Všechny studované knihy neměly tento zápis (pouze 2/3) a u těch, které ho měly, existovaly velmi významné rozdíly. Podobně jako u zápisů úplavice, tato očkování začala v dubnu 1942, skoro 2 roky po jejich odvodu. Jedna kniha má sérii "0,5/1,0/1,0" podávanou zhruba v 1 týdenních intervalech. Jiná kniha má ty samé série, ale podávány náhodně po dobu 2 let (24.4.42, 17.6.42 a 1.12(?)43(?), ale ta "2" ve "12" a ta "3" ve "43" jsou, jak je uvedeno, extrémně obtížné určit). Žádné následující nejsou zapsány, ale v knize se 7 denním intervalem, jsou zapsány dodatky "T.A.B. Chol." v této sekci naproti sekci "b) Tyfus". Je zjevné, že imunizace pro choleře byly přerušeny kvůli nějakému druhu kombinovaného očkování začínajícího v 1944 (jak je to popsáno dříve). V tomto příkladu, "T.A.B. Chol." zápisy jsou dávky "1,0" a následující byly zhruba každých 6 měsíců.

e) Sonstige Schutz- und Heilimpfungen (Ostatní ochranné nebo léčebné očkování): Tento zápis byl kvůli předchozí nebo zvláštní imunizaci. Žádná ze studovaných knih nemělo toto vyplněno a badatel nenašel další takové příklady s zaznačeným zápisem.

V mnoha případech, kdy rámečky v jedné řadě již byly plné, zvláštní kousek ručně vloženého papíru byl přilepen v horní části předchozího zápisu kvůli dalšímu místu. V méně případech řádky byly linkovány, tak aby načrtly a spojily části horních a spodních řádků kvůli pokračování zápisů.

Stránky 10-11

Tyto strán

barev. Druhý a třetí sloupec byly pro datum, odděleny dnem a měsícem, pak v prvním roce a ve druhém. Třetí sloupec, který se přelil na další stránku, se užíval k popisu problému, který voják měl. Způsob, jakým byl zapsán, byl preferencí jednotlivého vyplnění a rozdělen 50/50. Polovina stavů je napsána slovem nebo velmi stručným popisem. Ve více než jedné knize a víc než jeden záznam bylo zapsáno "Angina" (předpokládám, že jsem koupil mnoho soldbuch knížek chlapů, kteří trpěli srdečními problémy!). Další měli vícenasobně zápis "Magen" (žaludek) a směs lékařských termínů zahrnující "Magen". Další možností byl druh číselné zkratky popisující postižení. To obzvláště platí o zápisech zahrnující aktuální zranění. Níže naleznete seznam čísel a odpovídajících stavů:

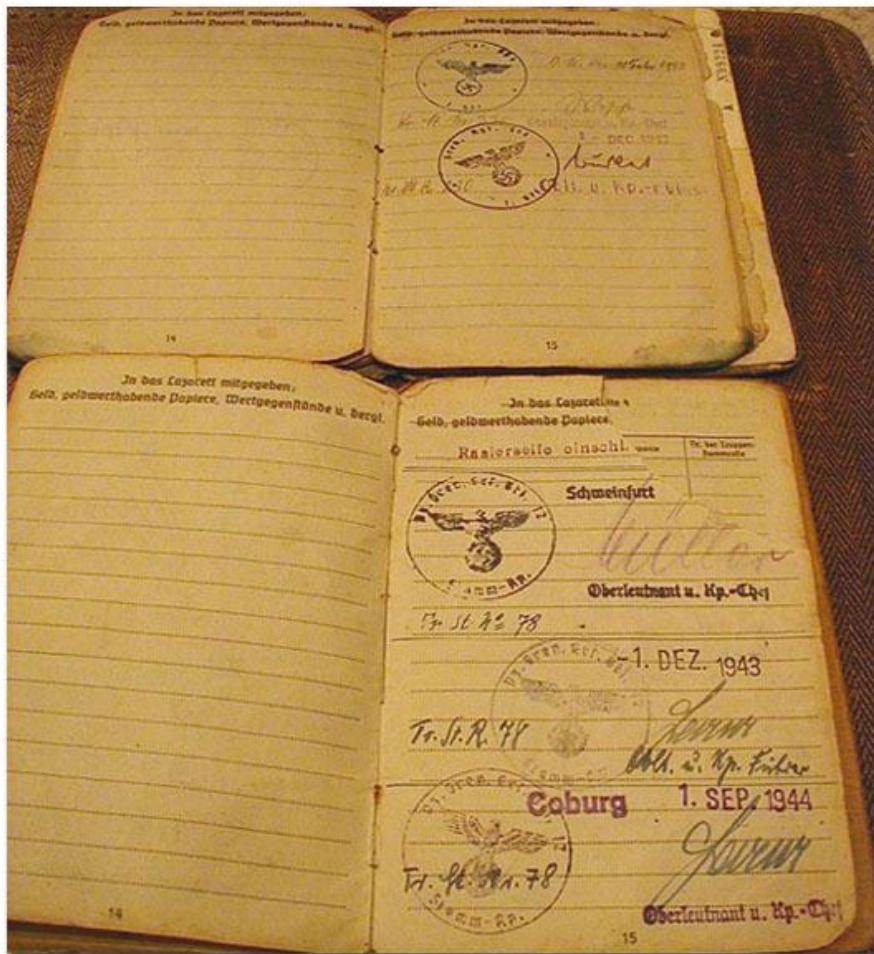
- 1) Tyfus
- 2) Uplavice
- 3) Angína
- 4) Cholera
- 5) Neštovice
- 6) Spalničky
- 7) Chřipka
- 8) Horečka
- 9) Malárie
- 10) Tuberuloza
- 11) Pohrudnice
- 12) Ostatní nemoci
- 13) Kapavka
- 14) Sifilida
- 15) Další STD
- 16) Zlázové nemoci
- 17) Krevní choroba
- 18) Zápal plic
- 19) Další potíže dýchacích orgánů kromě TB
- 20) Zuby
- 21) Střeva
- 22) Zážívání
- 23) Ledviny
- 24) Sexuálně nepřenositelné genitální problémy
- 25) Kůže
- 26) Nervová / mentální
- 27) Oko
- 28) Ucho
- 29) Kostí a s tím spojené poruchy
- 30) Svaly a s tím spojené poruchy

- 31) Zranění a choroby v důsledku nepřátelských akcí:
 - a) zranění způsobené kulkou
 - b) ruční granát, minomet, dělostřelectvo (šrapnel)
 - c) popáleniny
 - d) bombardování nebo jiný útok ze vzduchu
 - e) vzdušný útok
 - f) tetan
 - g) otrava krve nebo gangréna

- 32) Přehřátí
- 33) Podchlazení
- 34) Nehoda nebo sebezpoškození:
 - h) pád letadla
 - i) sebevražda (zahrnující pokus nebo samozpůsobená zranění)
- 35) Porodní defekty a slabé stránky
- 36) Podezření ze simulace

Čtvrtý a pátý sloupeček byly pro zápis data pacientova propuštění, ve formátu stejného vzorce "den, měsíc" pak "rok". Šestý sloupeček byl pro speciální záznamy s ohledm na pacientův stav nebo kam byl následně poslán. Většina má ručně psané zkratky včetně "dfz.E.Truppe", "zidfg.z.Tr.", "Laz.zg.", "verl.mit Laz.Zug" a jednoduše "kv", což znamenalo "kriegsverwendungsfähing" (vhodný pro použití ve válce). Poslední sloupeček byl užíván pro podpis doktora nebo úředníka odpovědného za pacienta.

Stránky 14-15

Původním záměrem těchto stran byl zápis osobních změn vojáka nastupujícího do nemocnice. Příležitostně se to dělalo na stránce 14 podobným stylem stránky 8. Ačkoli byla stránka 15 v každé studované knize užívána pro úplně jiný účel.

Každý druh vojenské služby ve Wehrmachtu měl způsob vedení pravidelných kontrol vojákových dokumentů. Tyto tzv. bezpečnostní kontroly byly zaznamenávány různým způsobem. Luftwaffe, Kriegsmarine a SS knížky měly pravouhloú značku rozdělenou do čtvrtin kruhu umístěných na stránce 1, kam byly římské číslice označeny v každé čtvrtině odpovídající čtvrtině ročního intervalu. Wehrmacht si tuto metodu nepřijal a místo toho používal stránku 15 pro bezpečnostní kontroly.

Ve všech knížkách byl text v horní části stránky přeškrtnut červeným inkoustem použitím pravítka. Formát každého bezpečnostního zápisu se zdá být stejný. Kruhové razítko jednotky je umístěno na levé straně se slovy "Kr.St.R.Nr." nebo "Tr.St.R.Nr.", které znamenalo buď "Kriegs- nebo Truppen-Stamm Rolle Nummer", ručně napsáno nebo razítkem na řádku pod ním. To má vztah k informacím na stránce 4 v pravém sloupci a představoval vojákovu čílo v jeho současné jednotce. Napravo nebo kulaté razítko směrem k horní části data bylo psáno buď ručně nebo razítkováno. Pod tím (obvykle zabralo více řádků) byl podpis důstojníka s jeho hodností a pozicí, přímo podtím napsáno ručně nebo razítkem. Pokud voják byl ve službě v tréningu nebo v záložní (Ersatz)jednotce, umístění této řečené jednotky by bylo orazítkováno v levé části od data (často překrývající úřední razítko)s razítkem podobným tomu, jež nalezneme na stránce 4 položka D nebo stránce 2 nad úředním kulatým razítkem vespod. Vícenásobné bezpečnostní kontroly byly obvykle odděleny linkami ručně napsány dle pravítka.

Stránka 16

Podobně jako stránky 10-11 byla tato stránka málokdy, ne-li vůbec vyplněna. Zádná z knih autorovy sbírky neměla zde záznam, takže přesný popis, jak to bylo vyplněno, nemůžeme poskytnout. Jedno možné vysvětlení, proč to tak je, že tato stránka je často prázdná, navzdory běžné potřebě zubní práci je ten, že zápisy byly jen u významnějších dentálních zákroků prováděných v armádních zařízeních.

